

UCHWAŁA NR 347/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 16 grudnia 2019 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej II Rzeczpospolita Polska o źródłach
pozyskania środków finansowych w 2018 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej II Rzeczpospolita Polska o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r., **z powodu** naruszenia art. 24 ust. 8 i art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna II Rzeczpospolita Polska (EwP 243) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. z 2003 r. poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów oraz sprawozdania biegłego rewidenta stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna II Rzeczpospolita Polska wykazała łączne przychody/wpływy w kwocie 31 348,09 zł. Partia wskazała, że część środków, w kwocie 7 325,59 zł, gromadziła na trzech rachunkach bankowych o numerach: 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955, 08 1020 1026 0000 1202 0365 1857 oraz 17 1020 1026 0000 1602 0365 2963, prowadzonych w PKO Bank Polski S.A. w Warszawie. Partia wykazała, że część środków w kwocie 958,22 zł, wpłaconych na jej rachunki bankowe, pochodziła ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby fizycznej wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników, a część w kwocie 5 857,37 zł z darowizn (pieniężnych), tj., że ogółem od osób fizycznych, bezpośrednio na rachunki bankowe, pozyskała środki w kwocie 6 815,59 zł. Ponadto, jak wynika ze sprawozdania, Partia przekazała na swoje rachunki bankowe środki w kwocie 510,00 zł, jako pochodzące z jej kasy nadwyżki środków pieniężnych wykazane w części II pkt 1 oraz środki pieniężne wykazane w części II pkt 2 i 3 sprawozdania.

Poza tym II Rzeczpospolita Polska wskazała, iż w okresie sprawozdawczym pozyskała środki w łącznej kwocie 13 822,50 zł do swojej kasy. Składały się na nie składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (120,00 zł) oraz inne wpłaty/darowizny w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (13 702,50 zł).

Partia wykazała również, że pozyskała w 2018 r. wartości niepieniężne wycenione przez nią na 10 200,00 zł. Składały się na nie darowizny rzeczowe o wartości 250,00 zł i usługi świadczone nieodpłatnie na rzecz partii o wartości 9 950,00 zł.

Ponadto ze sprawozdania wynika, że w 2018 r. Partia utworzyła Fundusz Wyborczy, którego środki gromadziła na otwartym w tym samym roku rachunku bankowym nr 59 1020 1026 0000 1402 0370 3618. W okresie sprawozdawczym na rachunek ten wpłynęły środki w kwocie 108,39 zł pochodzące z rachunku bieżącego Partii. W całości zostały one przeznaczone na opłaty bankowe.

Ze sprawozdania finansowego Partii wynika ponadto, że w okresie sprawozdawczym nie pozyskała ona innych środków finansowych ani też wartości niepieniężnych. W pozostałych pozycjach sprawozdania wykazano „0,00”.

Z analizy sprawozdania oraz załączonych do niego dokumentów finansowych wynika jednak, że Partia w sprawozdaniu wskazała błędną kwotę przychodów/wpływów w 2018 r. Partia w sprawozdaniu nie wykazała także numeru jednego ze swoich rachunków bankowych, tj. rachunku o numerze 22 1020 1026 0000 1402 0365 2971. Ponadto z historii rachunku bankowego II Rzeczypospolitej Polskiej o numerze 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955 wynika, że część składek, w łącznej kwocie 310,00 zł, ujętych w „załączniku 1 do punktu I, 1), a) sprawozdania” jako wpłacone bezpośrednio na ten rachunek Partii, faktycznie pozyskana była przez przedstawicieli Partii do jej kasy, a następnie odprowadzona przez nich na rachunek bieżący Partii. Z „załącznika 3 do punktu II, 2 sprawozdania” wynika również – inaczej niż z samego sprawozdania – że każda z wpłat/darowizn przekazanych do kasy Partii przez jej Prezesa przekraczała w 2018 r. wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników, wynoszącą wówczas 2 100,00 zł. Środki te, jak również pozostałe inne wpłaty/darowizny dokonane do kasy Partii, zgodnie z art. 24 ust. 8 w związku z art. 26a ustawy o partiach politycznych, nie mogły być gromadzone w kasie Partii, a wyłącznie na jej rachunku bankowym. Poza tym, z dokumentacji finansowej Partii wynika, że wypłaciła ona swojemu pełnomocnikowi finansowemu dwa razy po 550,00 zł, opisując obie te wypłaty jako „zwrot darowizny z dnia 13.09.2018”, w sytuacji, w której z historii rachunku bankowego Partii nr 08 1020 1026 0000 1202 0366 1857 wynika, że wpłacił on na ten rachunek wyłącznie 550,00 zł. Ponadto 250,00 zł wpłacił na inny rachunek Partii o numerze 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955 (także „załącznik 2 do punktu I, 1), b) sprawozdania”). Pozostałe środki, w łącznej kwocie 1 502,50 zł, wpłacił do kasy Partii („załącznik 3 do punktu II, 2 sprawozdania”). Dołączone do sprawozdania dokumenty potwierdzały również, że z rachunków bankowych Partii wypłacone zostały gotówką środki finansowe w łącznej kwocie 3 750,00 zł, których rozliczenia Partia nie przedstawiła.

O wyjaśnienie między innymi powyższych kwestii, Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Prezesa Partii oraz do jej pełnomocnika finansowego pismem z dnia 28 października 2019 r. (wysyłając je za pośrednictwem Poczty Polskiej na adresy obu tych osób, jak również na adres mailowy Partii). Mimo odbioru tych pism (odpowiednio 7 i 5 listopada 2019 r.) Partia nie udzieliła na nie odpowiedzi.

Zarówno ze sprawozdania Partii, jak i z „załącznika 3 do punktu II, 2 sprawozdania” wynika jednoznacznie, że w 2018 r. przyjęła ona do swojej kasy wpłaty/darowizny w łącznej kwocie 13 702,50 zł. Przywołany „załącznik 3 do punktu II, 2 sprawozdania” wskazuje poza tym, że każda z tych pojedynczych wpłat/darowizn przekazanych do kasy Partii przez jej Prezesa przekraczała wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników, które w 2018 r. wynosiło 2 100,00 zł. Prezes Partii dokonał do jej kasy łącznie pięciu wpłat na łączną kwotę 12 200,00 zł. Były to trzy wpłaty po 2 500,00 zł oraz dwie wpłaty po 2 350,00 zł. Wskazane wyżej środki, w łącznej kwocie 13 702,50 zł, zgodnie z art. 24 ust. 8 w związku z art. 26a ustawy o partiach politycznych, nie mogły być gromadzone w kasie Partii, a wyłącznie na jej rachunku bankowym. Ponadto środki w kwocie łącznej przekraczającej 2 100,00 zł w jednym roku od jednej osoby, nie mogły być nawet wpłacone do kasy Partii, natomiast środki wpłacone do kasy Partii powinny zostać odprowadzone w tym samym okresie sprawozdawczym na rachunek bankowy Partii. Ze sprawozdania finansowego II Rzeczypospolitej Polskiej oraz z załączonej do niego dokumentacji wynika, że na własny rachunek bankowy o nr 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955 przekazane zostały z kasy Partii darowizny w kwocie łącznej nie większej niż 510,00 zł. Zakładając nawet, że cała ta przekazana kwota pochodziła tylko z innych wpłat/darowizn, a nie ze składek członkowskich, które Partia również pozyskała do swojej kasy w okresie sprawozdawczym, niezgodnie z art. 24 ust. 8 w związku z art. 26a ustawy o partiach politycznych, gromadziła ona w 2018 r. w swojej kasie środki w łącznej kwocie 13 192,50 zł (13 702,50 – 510,00). Zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 tej ustawy, naruszenie to skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii.

Powoduje także, zgodnie z art. 39a ustawy o partiach politycznych, przypadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowych przekazanych Partii z naruszeniem art. 24 ust. 8 tej ustawy. Jeżeli korzyść majątkowa została przyjęta, zużyta lub utracona, przypadkowi podlega jej równowartość. W związku z tym równowartość korzyści majątkowej pozyskanej przez partię II Rzeczypospolita Polska z naruszeniem tego przepisu, tj. 13 192,50 zł, podlega przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa.

Partia polityczna II Rzeczypospolita Polska, w terminie 60 dni od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały w sprawie sprawozdania

o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym, może dobrowolnie dokonać wpłaty korzyści majątkowej uzyskanej w sposób sprzeczny z prawem na konto urzędu skarbowego, właściwego dla jej siedziby. Dowód przekazania środków na rzecz Skarbu Państwa Partia przedstawia Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku odmowy dobrowolnego wydania korzyści majątkowej na rzecz Skarbu Państwa we wskazanym terminie wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 39a ust. 5 ustawy o partiach politycznych.

Ponadto z historii rachunku bankowego partii II Rzeczpospolita Polska o nr 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955 wynika, że część składek, w łącznej kwocie 310,00 zł, ujętych w „załączniku 1 do punktu I, 1), a) sprawozdania” jako wpłacone bezpośrednio na ten rachunek (wpłata z dnia 20.12.2018 r. w kwocie 60,00 zł i z dnia 29.11.2018 r. w kwocie 250,00 zł), faktycznie pozyskana była przez przedstawicieli Partii do jej kasy, a następnie odprowadzona przez nich na rachunek bieżący Partii. Oznacza to, że Partia do swojej kasy pozyskała składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby fizycznej minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników w kwocie łącznej 430,00 zł. Taka kwota wykazana powinna zostać w pozycji II pkt 1 sprawozdania, zamiast kwoty 120,00 zł. To natomiast oznacza, że w pozycji II sprawozdania Partii (Środki pieniężne wpłacone do kasy partii – ogółem) wykazana powinna zostać kwota 14 132,50 zł, zamiast kwoty 13 822,50 zł. Jednocześnie zatem w pozycji I pkt 9 sprawozdania Partii (pochodzące z kasy partii nadwyżki środków pieniężnych wykazane w części II pkt 1 oraz środki pieniężne wykazane w części II pkt 2 i 3, odprowadzone na rachunki bankowe partii), wykazana powinna zostać kwota 820,00 zł zamiast 510,00 zł; w pozycji I pkt 1 lit. a kwota 648,22 zł zamiast 958,22 zł; a w pozycji I pkt 1 (pochodzące od osób fizycznych – ogółem) kwota 6 505,59 zł zamiast 6 815,59 zł. Oznacza to, że łączne przychody/wpływy Partii w okresie sprawozdawczym wyniosły 30 838,09 zł, a nie jak wykazano w sprawozdaniu 31 348,09 zł.

Nieprawidłowe wykazanie danych finansowych w sprawozdaniu Partii oznacza, że sprawozdanie to sporządzone zostało niezgodnie ze stanem faktycznym. Narusza to ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów

w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Uchybienia te, zgodnie z art. 38a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych, nie skutkują odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii.

Z historii rachunku bankowego Partii o nr 08 1020 1026 0000 1202 0366 1857 wynika, że Partia w dniu 28.12.2018 r. wypłaciła swojemu Pełnomocnikowi Finansowemu dwa razy po 550,00 zł, opisując obie te wypłaty jako „zwrot darowizny z dnia 13.09.2018”. Jednak z tej samej historii rachunku bankowego wynika, że pełnomocnik ten wpłacił na przywołany rachunek bankowy Partii wyłącznie 550,00 zł (13.09.2018 r.). Środki te zostały przez Partię przyjęte i wydatkowane na bieżącą działalność, o czym świadczy to, że saldo tego rachunku bankowego Partii w dniu 31.10.2018 r. było ujemne i wynosiło -102,29 zł. Skoro Partia wydatkowała środki wpłacone na jej rzecz przez jej Pełnomocnika Finansowego, nie mogła dokonać zwrotu tych środków. Ponadto jej pełnomocnik finansowy wpłacił 250,00 zł na inny rachunek Partii o nr 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955, ale w dniu 26.06.2018 r., a nie 13.09.2018 r. Również te środki zostały przez Partię wydatkowane, o czym świadczy ujemny stan tego rachunku w dniu 31.08.2018 r., wynoszący -131,65 zł. Pełnomocnik Finansowy II Rzeczypospolitej Polskiej w okresie sprawozdawczym wpłacił środki finansowe także do kasy Partii, w łącznej kwocie 1 502,50 zł. Z dokumentacji załączonej do sprawozdania finansowego II Rzeczypospolitej Polskiej wynika jednak, jak wyżej wskazano, że z kasy tej Partii na jej rachunek bankowy o nr 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955 przekazane zostały darowizny w kwocie łącznej nie większej niż 510,00 zł; miało to miejsce 13.12.2018 r. Te środki zostały jednak przez Partię również wydatkowane, albowiem w dniu 19.12.2018 r. saldo tego rachunku było ujemne i wynosiło -2,82 zł. Niemożliwe było zatem dokonanie w dniu 28.12.2018 r. zwrotu środków Pełnomocnikowi Finansowemu Partii w łącznej kwocie 1 100,00 zł z rachunku bankowego Partii, albowiem w tym czasie na żadnym z rachunków Partii nie znajdowały się środki wpłacone wcześniej przez tę osobę. Oznacza to, że Partia II Rzeczypospolita Polska darowała swojemu Pełnomocnikowi Finansowemu środki finansowe w łącznej kwocie 1 100,00 zł, a zatem wydatkowała je niezgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o partiach politycznych, przeznaczając je na cele inne niż statutowe lub charytatywne.

Nieudzielenie przez Partię wyjaśnień na pytania zadane jej przez Państwową Komisję Wyborczą rodzi także domniemanie, że niezgodnie z art. 24 ust. 2

II Rzeczpospolita Polska, poza wskazaną kwotą 1 100,00 zł, Partia wydatkowała również środki w kwocie łącznej 3 750,00 zł. Zostały one bowiem wypłacone z jej rachunków bankowych gotówką, po czym Partia nie przedstawiła żadnych informacji w sprawie ich wydatkowania.

W okresie sprawozdawczym partia II Rzeczpospolita Polska posiadała Fundusz Wyborczy. Dla gromadzenia środków tego Funduszu, w dniu 14.06.2018 r., otwarty został, w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. w Warszawie, rachunek o nr 59 1020 1026 0000 1402 0370 3618. Na rachunku tym Partia zgromadziła w okresie sprawozdawczym środki w kwocie 108,39 zł. Pochodziły one w całości z wpłat własnych Partii (z jej rachunku bieżącego o nr 12 1020 1026 0000 1802 0365 2955). Tyle samo wyniosły wydatki Funduszu Wyborczego Partii w 2018 r. W całości zostały one przeznaczone na opłaty bankowe.

Saldo rachunku bankowego Funduszu Wyborczego II Rzeczpospolitej Polskiej w dniu 31 grudnia 2018 r. wynosiło 0,00 zł.

Ponadto z dokumentacji załączonej do sprawozdania Komitetu Wyborczego II Rzeczpospolita Polska o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, w związku z wyborami organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonymi w 2018 r., z tego sprawozdania, z wyjaśnień złożonych przez Komitet w trakcie badania tego sprawozdania wynika, że Komitet Wyborczy II Rzeczpospolita Polska utworzony przez partię II Rzeczpospolita Polska przyjął niezgodnie z prawem korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym w postaci materiałów biurowych oraz strony internetowej i hostingu, tj. korzyści majątkowe o wartości co najmniej 200,00 zł, od partii II Rzeczpospolita Polska. Państwowa Komisja Wyborcza, badając sprawozdanie tego Komitetu uznała również, że uzasadnione jest domniemanie, iż Komitet przyjmował również inne korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym, których nie wykazał w II części, pkt VII sprawozdania finansowego, co stwierdziła w uchwale nr 259/2019 z dnia 23 września 2019 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego II Rzeczpospolita Polska z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r.

Przyjmując niedozwoloną korzyść majątkową o charakterze niepieniężnym Komitet Wyborczy II Rzeczpospolita Polska naruszył art. 132 § 5 Kodeksu

wyborczego. Jest to równoznaczne z tym, że partia II Rzeczpospolita Polska finansowała kampanię wyborczą utworzonego przez siebie Komitetu z pominięciem swojego Funduszu Wyborczego, czym naruszyła art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych. Zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 5 tej ustawy, skutkuje to odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii. Przepis ten ma przy tym charakter bezwzględny. Bez znaczenia w tej sytuacji pozostaje zatem zarówno wysokość naruszenia, jak i stopień zawinienia przy jego popełnieniu.

Na podstawie sprawozdania finansowego Partii, załączonych do niego dokumentów księgowych oraz sprawozdania biegłego rewidenta, Państwowa Komisja Wyborcza, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej II Rzeczpospolita Polska przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz*

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Sylwester Marciniak*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Krzysztof Strzelczyk,
Wojciech Sych